

Навчально-реабілітаційний центр №21
Оболонського району м. Києва

04075, м.Київ, вул. Ірини Жигленко, 11, тел. 401-84-83; e-mail: obolon-21@i.ua

НАКАЗ

Від *О.С. Довг*

№ *704*

Про запобігання та протидію насильству
та жорстокому поводженню з дітьми в НРЦ № 21

Відповідно до Закону України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті», від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження», від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», наказів Міністерства освіти та науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», із метою формування безпечної, ненасильницької та відповідальної поведінки здобувачів освіти, підвищення обізнаності педагогічних працівників, батьків або законних представників дітей щодо захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Навчально-

- реабілітаційному центрі № 21 Оболонського району м. Києва, що додається. (Додаток 1)
2. Призначити відповідального особою за напрямом протидії булінгу, запобігання домашньому насильству та жорстокому поводженню з дітьми, а також уповноваженою особою за здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насильства та жорстокого поводження з дітьми та отримання заяв, повідомлень від постраждалої особи або інших осіб соціального педагога Прядкіна О.В.
 3. Створити та затвердити склад постійно діючої комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) на 2025-2026 н.р.:
Голова комісії:
Мороз Л.В. - директор НРЦ № 21.
Заступник голови комісії:
Кузьменко Ю.В. - заступник з ВР.
Секретар:
Бондарчук Т.М. – практичний психолог, соціальний педагог.
Члени комісії:
Шабаліна Н.Д. - заступник директора з НР;
Пручинська М.В. - заступник директора з КР;
Камінська С.С. – практичний психолог;
Лемешко В.В. – практичний психолог;
Прядкін О. В. – юрист, соціальний педагог;
Россе Н.Л. – голова МО класних керівників;
Артемчук С.В. – голова МО вихователів.
 4. Вище зазначена комісія працює на постійній основі та керується нормами чинного законодавства та наказом МОН від 28.12.2019 № 1646 "Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти".
 5. Затвердити план з протидії булінгу, запобігання домашньому насильству та жорстокому поводженню з дітьми на 2025-2026 н.р. в НРЦ № 21 (Додаток 2).
 6. Затвердити план інформування працівників, які працюють з дітьми, про захист дітей від усіх форм насильства на 2025-2026 н.р. (Додаток 3)
 7. Заступнику з НР Шабаліній Н.Д., заступнику з ВР Кузьменко Ю.В., заступнику з КР Пручинській М.В., заступнику з АГЧ Трофименко Л.К., старшому лікарю Коваленко Ю.В.:
 - 7.1. Провести інформаційно-роз'яснювальну роботу з працівниками щодо реалізації норм Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.10.2024 № 3792-ІХ та постанови Кабінету Міністрів України від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми».
 - 7.2. Забезпечити проведення інформаційно-просвітницьких заходів, виховних програм, семінарів, тренінгів із питань запобігання та

- протидії насильству та жорстокому поводженні з дітьми та за участі дітей.
- 7.3. Тримати під контролем оновлення на інформаційних стендах та офіційному вебсайті НРЦ № 21 контактної інформації про уповноважених осіб із числа працівників закладу освіти для здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насильства та жорстокого поводження з дітьми та/або отримання заяв/повідомлень від постраждалої особи/інших осіб, службу підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства та жорстокого поводження, телефонів гарячих ліній.
8. Працівникам НРЦ № 21:
- 8.1. У разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на домашнє насильство, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною або ризики щодо їх виникнення стосовно дитини, необхідно проінформувати адміністрацію НРЦ № 21 з метою планування подальших дій щодо заходів для надання медичної, психологічної або іншої допомоги.
- 8.2. Неси персональну відповідальність за дотримання законодавства щодо захисту суспільної моралі, попередження випадків булінгу, жорстокості та насильства серед неповнолітніх, активізувати діяльність, спрямовану на розвиток духовності та зміцнення моралі у дітей.
9. Класним керівникам 1-9 класів:
- 9.1. Проводити роз'яснювальну роботу щодо запобігання та попередження насильства та жорстокого поводження з дітьми та батьківською громадянською.
- 9.2. Проводити зі здобувачами освіти інформаційно-просвітницькі заходи з питань запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей.
10. Психологічній службі НРЦ № 21 (соціальний педагог, практичні психологи):
- 10.1. Сприяти попередженню конфліктних ситуацій, що виникають під час освітнього процесу.
- 10.2. Здійснити розробку та проведення профілактичних, інформаційно-освітніх заходів із метою захисту прав і свобод, формування у здобувачів освіти ціннісних життєвих навичок та моделей поведінки.
- 10.3. Поновлювати на інформаційних стендах та офіційному сайті закладу освіти контактну інформацію про службу підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства та жорстокого поводження.
- 10.4. За потреби організувати роботу з постраждалими дітьми (у разі виявлення таких в межах своєї компетентності).
11. Зобов'язати всіх учасників освітнього процесу протидіяти фактам насильства та жорстокого поводження з дітьми, створювати

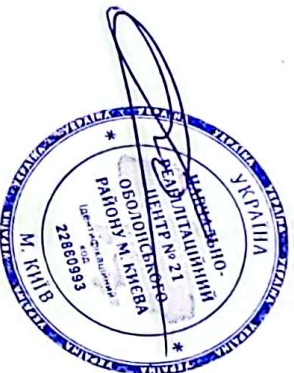
позитивний соціально-психологічний клімат у колективі, а в разі виявлення факту насильства та жорстокого поводження надати постраждалим інформацію про допомогу людям, що постраждали від насильства (де отримати медичну та юридичну допомогу, психологічну підтримку, які послуги надає держава тощо).

12. Срібній О.В. ознайомити працівників НРЦ № 21 з Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми та інформацією про захист дітей від усіх форм насильства на загальноотрудових зборах колективу.

13. Вчителю інформатики Кучинському В.О. розмістити цей наказ та Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми на офіційному сайті НРЦ № 21.

14. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор НРЦ № 21

Л. МОРОЗ

З наказом ознайомлено:

Кузьменко Ю.В.
Шабаліна Н.Д.
Пручинська М.В.
Коваленко Ю.В.
Трофименко Л.К.
Срібна О.В.
Прядкін О.В.
Бондарчук Т.М.
Камінська С.С.
Лемешко В.В.
Россе Н.Л.
Артемчук С.В.
Кучинський В.О.

Додаток 1
до наказу по НРЦ № 21
Оболонського району м. Києва
від 01.09.2025 № 101

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію насильству та
жорсткому поводженню з дітьми в
Навчально-реабілітаційному центрі № 21
Оболонського району м. Києва

I. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорсткому поводженню з дітьми в Навчально-реабілітаційному центрі № 21 Оболонського району м. Києва (надалі Положення) регулює питання організації захисту дітей від різних форм насильства та жорсткого поводження в Навчально-реабілітаційному центрі № 21 Оболонського району м. Києва.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорсткого поводження з дітьми», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті», від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорсткого поводження», від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорсткого поводження з дітьми», наказів Міністерства освіти та науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти».

1.3. Метою Положення є забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорсткого поводження з дітьми та створення безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та жорсткого поводження з дитиною, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорсткого

Додаток 1
до наказу по НРЦ № 21
Оболонського району м. Києва
від 01.09.2025 № 101

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію насильству та
жорстокому поводженню з дітьми в
Навчально-реабілітаційному центрі № 21
Оболонського району м. Києва

I. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Навчально-реабілітаційному центрі № 21 Оболонського району м. Києва (надалі Положення) регулює питання організації захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження в Навчально-реабілітаційному центрі № 21 Оболонського району м. Києва.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті», від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження», від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», наказів Міністерства освіти та науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти».

1.3. Метою Положення є забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поводження з дітьми та створення безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого

поводження з дітьми, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу в НРЦ № 21.

II. Основні терміни

2.1. **Безпечне освітнє середовище** — сукупність умов у закладі освіти, що унеможлиблюють заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (зокрема шляхом булінгу (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможлиблюють вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

2.2. **Насильство** — це будь-які навмисні дії одної людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю.

Види насильства:

1) економічне насильство — форма насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

2) психологічне насильство — форма насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

3) сексуальне насильство — форма насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

4) фізичне насильство — форма насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

2.3. **Жорстоке поводження з дитиною** — будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою її експлуатації з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини.

2.4. **Булінг (цькування)** — дії учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною стосовно іншого учасника освітнього процесу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

III. Основні завдання

3.1. Основними завданнями щодо захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження в НРЦ № 21 є:

- запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- формування в працівників закладу освіти відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми у всіх сферах діяльності;
- забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

IV. Заходи щодо запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми

4.1. З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми в НРЦ № 21 впроваджує наступні заходи:

- 1) превентивні заходи:
 - затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;
 - затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2;
 - затвердження форми анкети анонімного опитування для дітей згідно з додатком 3;

інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників НРЦ № 21 з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми в НРЦ № 21, упровадження заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;

врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийому на роботу працівників;

2) заходи з виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:

організація доступних і безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;

оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми в закладі освіти;

3) заходи з навчання та підвищення обізнаності педагогічних працівників щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:

організація інформаційних сесій для здобувачів освіти (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення);

залучення батьків, інших законних представників дитини до діяльності НРЦ № 21 (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

4) заходи з моніторингу та оцінки виконання положення:

регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);

збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування дітей, батьків, персоналу);

аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

5) заходи з інформування (розміщення у доступних місцях у НРЦ № 21 та на вебсайті інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

V. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

5.1. Директор НРЦ № 21:

- затверджує Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми з урахуванням Типової програми, є відповідальним за його реалізацію, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним своїх працівників та здійснює контроль за виконанням, в якому обов'язково визначаються суб'єкти виконання Типової програми (адміністрація, волонтери, працівники, інші залучені фахівці, які контактують із дітьми), до кого застосовується Типова програма, вимоги щодо політики найму працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, пов'язані із політикою запобігання насильству (перевірка кандидатів на наявність

судимостей, рекомендації), вимоги щодо навчання персоналу (обов'язкові навчання з питань захисту прав дитини);

- забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, інших фахівців, які контактують із дітьми, із Положенням про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи суб'єкта роботи з дітьми та молоддю;

- розглядає усні та письмові повідомлення протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує функціонування механізму подання повідомлень;

- невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною;

- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідками або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;

- забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;

- взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;

- у разі потреби може визначати відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, яка реєструватиме повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечуватиме його підготовку до розгляду;

- під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, проводить опитування, яке може включати запитання ситуаційного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження;

- забезпечує виявлення поведінки дітей та працівників, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

5.2. Працівники НРЦ № 21:

5.2.1. Мають право на:

- захист професійної честі та гідності;

- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

Працівники НРЦ № 21 зобов'язані:

5.2.2. Забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу

(цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;

5.2.3. У разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;

- надати у разі потреби домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;

- повідомити директору НРЦ № 21 та одному з батьків або іншим законним представникам дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитині, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною;

5.2.4. Дотримуватися педагогічної етики;

5.2.5. Поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

5.2.6. Настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

5.2.7. Формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності дотримуватись Конституції та законів України;

5.2.8. формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами.

5.3. Психологічна служба НРЦ № 21 (практичні психологи, соціальний педагог):

5.3.1. Розробляє та/або поширює інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми шляхом:

- розміщення на інформаційних стендах у приміщенні НРЦ № 21, розповсюджує серед працівників, дітей, їх батьків або інших законних представників дитини у формі буклетів (листівок);

- надсилання через батьківські, учнівські групи в месенджерах, розміщення на офіційному веб-сайті суб'єкта роботи з дітьми та молоддю та його сторінках у соціальних мережах;

- проведення тематичних семінарів для батьків або інших законних представників дитини.

5.3.2. Забезпечує інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі - інформування), що передбачає такі напрями (теми):

- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;

- методи профілактики булінгу серед дітей;

- використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;

- надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;
- дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;
- алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Інформування здійснюється шляхом:

- проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів і конкурсів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- інтерактивних тренінгів для дітей із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;
- проведення ігор та рольових прав, які моделюють реальні ситуації та допомагають дітям дізнатися про способи захисту порушених прав;
- впровадження занять з питань безпечної поведінки, прав дитини та медіації;
- співпраці з психологами та соціальними працівниками для проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;
- організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);
- використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування дітей у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості насильства та жорстокого поводження, ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в дитячому середовищі, процедури повідомлення про насильство та жорстоке поводження, передбаченої суб'єктом роботи з дітьми та молоддю, алгоритму дій у разі виявлення насильства, способів та механізмів отримання допомоги, можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження.

Для проведення інформування дітей, батьків або інших законних представників дітей, працівників суб'єкта роботи з дітьми та молоддю можуть залучатися експерти, фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, закладів вищої освіти, а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій.

5.4. Здобувачі освіти:

5.4.1. Мають право на:

- якісні освітні послуги;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової та науково-технічної діяльності тощо;
- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, жорстокого поводження, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від насильства та жорстокого поводження з дітьми, стала свідком або вчинила жорстоке поводження з дітьми.

5.4.2. Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку НРЦ № 21;
- повідомляти адміністрацію НРЦ № 21 про факти насильства та жорстокого поводження стосовно здобувачів освіти, педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

5.5. Батьки або інші законні представники здобувачів освіти:

5.5.1. Мають право на:

- отримувати інформацію про діяльність НРЦ № 21, результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є), результати оцінювання якості освіти в НРЦ № 21 та його освітньої діяльності;
- подавати заяву директору про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною, а також стосовно будь-якого іншого учасника освітнього процесу, вимагати невідкладного (протягом однієї доби з моменту надходження заяви) та неупередженого реагування на такі випадки;
- отримувати інформацію щодо порядку та умов проходження їхньою дитиною, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, відповідних для таких осіб програм.

5.5.2. Зобов'язані:

- виховувати в дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне та психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;

- формувати в дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів і культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

- настановленням та особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства.

VI. Відповідальність осіб, причетних до насильства та жорстокого поводження з дітьми

6.1. Особи, які вчинили насильство або жорстокість по відношенню до здобувачів освіти, притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

6.2. Неповідомлення директором закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

6.3. Особу за вчинення насильства та жорстоких дій із дітьми можуть направити для проходження відповідної програми: за рішенням суду — строком від одного до трьох місяців; за відсутності судового рішення — на добровільній основі, а дітей віком до 16 років — за згодою законних представників дитини.

VII. Взаємодія з установами, які здійснюють заходи у сфері запобігання та захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження в закладах освіти

7.1. Співпраця зі службою у справах дітей, центром соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, представниками правоохоронних органів, громадських інституцій.

7.2. Розроблення спільних планів роботи з проведення превентивних інформаційно-просвітницьких заходів з усіма учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню.

7.3. Участь представників інших установ у професійному інформуванні всіх учасників освітнього процесу щодо запобігання насильству та жорстокого поводження.

7.4. Залучення представників служби у справах дітей, центрів соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, представниками правоохоронних органів, громадських інституцій до розгляду звернень, заяв щодо всіх видів насильства жорстокого поводження з дітьми.

7.5. Взаємодії з місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги при проведенні спільних правопросвітницьких заходів щодо запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми, а також спрямування осіб, що постраждали від насильства та жорстокого поводження, до найближчої точки доступу системи безоплатної правової

допомоги з метою отримання правової інформації та консультації, а при необхідності, забезпечення представництва їх інтересів у суді.

VIII. Прикінцеві положення

8.1. Положення про запобігання і протидію насильству та жорсткому поведженню з дітьми в НРЦ № 21 затверджується наказом директора НРЦ № 21 та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу.

8.2. Усі учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з порядком захисту від різних форм насильства та жорсткого поведження з дітьми.

Додаток 1
до Положення про запобігання та
протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми в НРЦ № 21

ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини

_____ (найменування закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми)

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

дитина з інвалідністю;

дитина-сирота;

дитина, позбавлена батьківського піклування;

інше: _____

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____

Опис ситуації: _____
(вказати максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

тілесні ушкодження;

страх, уникання контакту;

розповіді про образи/тиск;

інше: _____

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

поінформовано відповідальну особу закладу;

поінформовано батьків/інших законних представників;

поінформовано службу у справах дітей;

поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної

поліції;

інше: _____

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

Додаток 2
до Положення про запобігання та
протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми в НРЦ № 21

Журнал реєстрації
фактів виявлення про насильство та жорстоке поведіння з дітьми

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат**	Підпис відповідальної особи
------------------	--	-----------------------	---------------	-------------------	-------------	-----------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

АНКЕТА

анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування в закладі освіти?
 так, завжди;
 інколи;
 ні.
2. Як до тебе ставилися дорослі?
 з повагою;
 байдуже;
 іноді грубо або несправедливо.
3. Чи були випадки, коли хтось із працівників закладу освіти, інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?
 так;
 ні.
4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?
 так;
 ні.
5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле для відповіді)

*Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.

Додаток 2
до наказу по НРЦ № 21
Оболонського району м. Кисва
від 01.09.2025 № 101

**Заходи з протидії булінгу, запобігання домашньому насильству
та жорсткому поводженню з дітьми в
Навчально-реабілітаційному центрі №21
Оболонського району м. Кисва**

№ зп	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальний	Форма узаг-ня	Відмітка про виконання (виконано / не виконано)
1	Вивчення законодавчих документів, практик протидії цькуванню, попередження домашнього насильства та жорсткого поводження з дітьми	Протягом року	Мороз Л.В. Шабаліна Н.Д. Кузьменко Ю.В.		
2	Наказ «Про протидію булінгу (цькуванню), попередження домашнього насильства та жорсткого поводження з дітьми в НРЦ №21»	Вересень Грудень	Кузьменко Ю.В.	Наказ	
3	Переглянути на відповідність: - процедуру подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування), домашнього насильства та жорсткого поводження з дітьми - порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування), домашнє насильство та жорстоке поводження з дітьми - відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування) та інших форм жорсткого поводження з дітьми	Вересень	Соціальний педагог	Внести зміни	
4	Створення морально безпечного освітнього	Постійно	Класні керівники		

	простору, формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії		Вихователі		
5	Створити інформаційні куточки з питань протидії булінгу, домашньому насильству та жорстокому поводженню з дітьми	Вересень	Соціальний педагог Практичний психолог	Інформаційний куточок	
6	Перегляд відео-презентації «Булінг в школі. Як його розпізнати?»	Вересень	Соціальний педагог	Презентація	
7	Засідання учнівського самоврядування: Правила поведінки в шкільному колективі. Булінг: відповідальність та наслідки»	Вересень-жовтень	Соціальний педагог	Протокол	
8	Діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах: - спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; - опитування (анкетування) учасників освітнього процесу; - психологічні діагностики мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; - соціальне дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах - визначення рівня тривоги та депресії учнів	Протягом року	Соціальний педагог Практичний психолог	Звіт	
9	Консультаційні години (за окремим графіком) - визначення рівня тривоги та депресії учнів	Протягом року	Соціальний педагог Практичний психолог	Графік	
10	Оприлюднити на веб-сайті та інформаційних стендах довіри	Постійно	Соціальний педагог	Веб-сайт	

11	Перевірка приміщень, території закладу з метою виявлення місць, які потенційно можуть бути небезпечними та сприятливими для вчинення булінгу (цькування) та інших форм жорстокого поводження з дітьми та організація належних заходів безпеки	Щомісяця	Грофименко Л.К.	Усний звіт директору	
12	Чергування педагогів в місцях загального користування (їдальні, коридори, сходи, на поверхах)	Щоденно	Шабаліна Н.Д.	Графік	
13	Розглянути питання протидії булінгу, домашнього насильства та інших форм жорстокого поводження з дітьми на засіданнях ШМО	Згідно плану	Керівники ШМО	Протокол	
14	Проведення ранкових зустрічей з метою формування навичок дружніх стосунків	Щоденно	Класні керівники		
15	Відео-лекторій з подальшим обговоренням «Нік Вуйчич: Безпечна школа»	Жовтень	Соціальний педагог Практичний психолог		
16	Батьківські зустрічі «Зменшення ризиків булінгу та кібербулінгу»	Жовтень	Класні керівники	Онлайн-зустрічі	
17	Лекція «Стоп-булінг»	Жовтень	Соціальний педагог		
18	Виховні бесіди з превентивного виховання	Кожного вівторка	Вихователі	Бесіди	
19	Анкетування «Анонімно про булінг»	Листопад Квітень	Соціальний педагог Практичний психолог		
20	Засідання Ради з профілактики правопорушень	Жовтень Грудень Лютий Квітень	Мороз Л.В. Кузьменко Ю.В.	Протокол	

21	Участь у профілактичній програмі «Школа і поліція», «Шкільний офіцер поліції»	Протягом року	Кузьменко Ю.В.	Фотозвіт	
22	Проведення уроків відвертого спілкування «Зміною в собі негативне ставлення до інших» для 1-4 класів	Листопад	Соціальний педагог Практичний психолог	Фотозвіт	
23	Акція «16 днів проти насильства» (за окремим планом)	Листопад-Грудень	Соціальний педагог Практичний психолог	Фотозвіт	
24	Проведення уроків відвертого спілкування: «Допоможи собі, рятуючи інших» для 5-7 класів	Січень	Соціальний педагог Практичний психолог	Фотозвіт	
25	Проведення уроків відвертого спілкуванняб «Про стосунки в учнівському середовищі» для 8-9 класів	Лютий	Соціальний педагог Практичний психолог	Фотозвіт	
26	День безпечного інтернету	Лютий	Вчитель інформатики	Фотозвіт	
27	Анкетування за методикою «Агресивна поведінка» (за Є.Льїним та П.Ковальовим)	Квітень	Соціальний педагог Практичний психолог	Аналіз	
28	Гра «Коло безпеки» для викладачів та вихователів	Жовтень	Практичний психолог	Фотозвіт	
29	Гра «Коло безпеки» для учнів 8-9 класів	Протягом навчального року	Практичний психолог	Фотозвіт	
30	Розробити план інформування працівників, які працюють з дітьми, про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження	Вересень	Соціальний педагог Практичний психолог	План	
31	Проводити початкове та періодичне інформування працівників, які працюють з дітьми, про захист дітей від усіх форм насильства та жорсткого поводження згідно затвердженого плану	Протягом навчального року	Соціальний педагог Практичний психолог	Протоколи	

**План інформування працівників, які працюють з дітьми,
про захист дітей від усіх форм насильства
на 2025-2026 н.р.**

№ пп	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальні	Відмітка про виконання
1	Організація початкового (при прийнятті на роботу) та періодичного інформування працівників про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження з дітьми	Впродовж навчального року	Адміністрація	
2	Формування Комісії з розгляду випадків будь-яких форм насильства	Вересень	Адміністрація	
3	Розгляд заяв про випадки булінгу (цькування) та інші випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми	В разі виявлення	Комісія з розгляду	
4	Проведення засідань комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), вживання відповідних заходів реагування	В разі виявлення	Комісія з розгляду	
5	Проведення оперативних нарад з питань профілактики булінгу (цькування), насильства та інших форм жорстокого поводження з дітьми: - з педагогічними працівниками - з технічним персоналом	Вересень	Соціальний педагог	
6	Семінар для працівників школи: «Процедура подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування),	Вересень	Соціальний педагог	

	домашнього насильства та жорстокого поводження з дітьми»			
7	Проведення навчальних занять для вчителів: «Захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження з ними» «Що таке булінг та як правильно вчинити?»	Осінні канікули	Соціальний педагог	
8	Семинар для педагогічних працівників: «Насилля, його види» «Порядок реагування на випадки прояву усіх видів насильства по відношенню до дітей» «Булінг (кібербулінг)»	Жовтень Грудень Січень	Соціальний педагог	
9	Тренінг для педагогічних працівників щодо протидії жорстокого поводження та запобігання булінгу (цькування) у НРЦ № 21	Зимові канікули	Соціальний педагог	
10	Розгляд на педагогічній раді, засіданні методичного об'єднання класних керівників питань щодо профілактики боулінгу (цькування) в учнівському середовищі, проявам насильства, жорстокого поводження з дітьми	Вересень	Адміністрація	
11	Консультації для класних керівників з проблемних ситуацій	Впродовж навчального року	Соціальний педагог Практичний психолог	